

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de derinleşen açlık ve yoksulluğun nedenlerinin araştırılması, gıda hakkının güvence altına alınması, açlıkla mücadele politikalarının yetersizliklerinin ortaya çıkarılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Her yıl 1-7 Haziran tarihleri arasında çeşitli etkinliklerle gündeme gelen Açlıkla Mücadele Haftası, dünya genelinde açlık ve yetersiz beslenme sorunlarına dikkat çekmenin yanı sıra, Türkiye'de milyonlarca yurttaşın her gün karşı karşıya kaldığı ağır yaşam koşullarını görünür kılmak ve bu tabloyu yaratan ekonomik, sosyal ve siyasal politikaları sorgulamak açısından önemli bir fırsat sunmaktadır. Ancak Türkiye'de açlık ve yoksulluk artık belirli dönemlerde hatırlanan bir sosyal sorun olmaktan çıkmış, emekçilerin, işsizlerin, emeklilerin, kadınların ve çocukların gündelik yaşam gerçeği haline gelmiştir.

Bugün Türkiye'de milyonlarca yurttaş yeterli ve sağlıklı gıdaya erişememektedir. Emek Örgütleri tarafından yapılan araştırma verilerine göre tespit edilen dört kişilik bir ailenin 34.587 TL olan açlık sınırı, 28.075 TL olarak açıklanan asgari ücreti geçmiştir. Böylece Cumhuriyet tarihinde ilk kez asgari ücret yılın başından itibaren açlık sınırının altında kalmıştır.

Açlık yalnızca gelir yetersizliğinin değil, siyasi tercihler sonucu ortaya çıkan yapısal bir sorundur. Yıllardır uygulanan neoliberal ekonomi politikaları; emeği ucuzlatmış, gelir dağılımındaki adaletsizliği büyütmüş, kamusal sosyal destek mekanizmalarını zayıflatmış ve milyonlarca insanı temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hale getirmiştir.

Öte yandan açlığın derinleşmesinde tarım politikalarının payı da büyüktür. Türkiye kendi kendine yetebilen bir tarım ülkesi olma niteliğini büyük ölçüde kaybetmiştir. Küçük üreticiler desteklenmek yerine borçlandırılmış, üretim maliyetleri sürekli artmış, tarım arazileri enerji, madencilik ve rant projelerine açılmıştır. Tohumdan gübreye, yemden enerjiye kadar tarımsal girdilerde yaşanan maliyet artışları gıda fiyatlarını yükseltirken hem üreticiyi hem de tüketiciyi yoksullaştırmıştır.

Toprağın, suyun ve emeğin kamusal bir değer olmaktan çıkarılıp piyasanın ve sermayenin kâr alanına dönüştürülmesi, gıda krizini daha da ağırlaştırmıştır. Gıda bir insan hakkı olmaktan uzaklaştırılmış, satın alma gücü olanın erişebildiği bir meta haline getirilmiştir. Bunun sonucu olarak milyonlarca yurttaş sağlıklı ve yeterli beslenememekte, çocuklar gelişimlerini olumsuz etkileyen beslenme yetersizlikleriyle karşı karşıya kalmaktadır.

Açlığın en ağır sonuçlarını ise çocuklar yaşamaktadır. Okullarda ücretsiz ve sağlıklı bir öğün yemek uygulamasının hayata geçirilmemesi, çocuk yoksulluğu karşısındaki kayıtsızlığının en somut göstergelerinden biridir. Birçok ülkede temel sosyal politika olarak uygulanan okul yemeği programları Türkiye'de hâlâ yaygınlaştırılmamış, milyonlarca çocuk açlık ve yetersiz beslenme riskiyle baş başa bırakılmıştır.

Kadınlar da yoksulluğun ve açlığın en ağır yükünü taşımaktadır. Yoksulluk arttıkça kadın emeği daha fazla sömürülmekte, kadınlar hane içindeki bakım yükünü ve yoksulluğun sonuçlarını daha yoğun biçimde üstlenmek zorunda kalmaktadır. Açlık ve yoksulluk aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğini de derinleştirmektedir.

Türkiye'de yaşanan gıda enflasyonu, ücretlerdeki erime ve sosyal destek politikalarının yetersizliği birlikte değerlendirildiğinde açlık ve yoksulluğun bireysel değil kamusal ve yapısal bir sorun olduğu açıktır. Bu nedenle açlık ve yoksulluğun boyutlarının ortaya çıkarılması, gıda hakkının güvence altına alınması için gerekli politikaların belirlenmesi, çocuk yoksulluğu ve yetersiz beslenmeyle mücadele edilmesi, tarım ve gıda politikalarının etkilerinin araştırılması ve alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunlu hale gelmiştir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DIYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DIYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DIYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DIYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	